

Kungsbacka

Delårsbokslut 2023

Kungsbacka kommun

Beslutad av kommunfullmäktige den 7 november 2023.

Inledning.....	3
----------------	---

Förvaltningsberättelse

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	3
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	4
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	5
Årets resultat.....	5
Investeringsvolym och låneskuld.....	6
Soliditet.....	8
Budgetföljsamhet	8
Så tar vi oss mot visionen.....	8
En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i	9
En hållbar utveckling och en hälsosam miljö	11
Bästa företagsklimatet i Västsverige	13
I Kungsbacka utvecklas vi hela livet.....	14
Ett medskapande samhälle och en öppen attityd	16
Direktiv – Innovation och omställning till nya arbetssätt	18
Balanskravsresultat	19
Väsentliga personalförhållanden.....	20
Förväntad utveckling.....	22

Finansiella rapporter och noter

Resultaträkning	24
Balansräkning	25
Not 1 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder.....	26

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning	27
Investeringsuppföljning	29

Inledning

I delårsbokslutet gör Kungsbacka kommun en samlad uppföljning av verksamheten och en sammanställd redovisning för koncernen. I följande tabell framgår utfall för perioden januari till augusti för kommunen respektive koncernen, samt prognos för helår för kommunen.

Belopp i miljoner kronor	2023-08-31	Prognos 2023
Kungsbacka kommun	232	230
Kommunkoncern	291	-

Förvaltningsberättelse

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Det ekonomiska läget i Sverige har fortsatt röra sig mot lågkonjunktur fram till augusti, även om arbetsmarknaden visar sig stabil. Undantaget är ungdomsarbetslösheten för personer mellan 18 och 24 år som i augusti 2023 är högre än föregående år vid samma tid. Den höga inflationen pressar hushållen alltmer. Med Riksbankens höjning av styrräntan till 4,0 procent spår flertalet finansinstitut en tuff höst för många hushåll.

Befolkningsprognosen

Inflyttningen till kommunen har påverkats av det försämrade ekonomiska läget. Folkmängden ökade med 137 personer fram till sista juli 2023, vilket är en lägre ökning än under samma period de senaste tio åren. Framför allt beror det på att färre flyttar till Kungsbacka kommun samtidigt som det finns många personer i åldersgruppen 20–24 år som flyttar härifrån för jobb och studier. Fram till slutet på december räknar vi med att folkmängden ska öka med ytterligare 244 personer.

Finansiella risker

Det finns tecken på att sluttäckningen av Barnamossens deponi riskerar att bli dyrare än vad vi hittills räknat med. Det innebär en finansiell risk som kan komma att påverka årets resultat för kommunen. I dagsläget är det mycket osäkert hur stor ökningen kommer bli och därför finns den inte med i bokföringen eller prognosen i delårsbokslutet.

Pensioner

Pensioner inklusive särskild löneskatt, miljoner kronor	2022	Prognos 2023
Årets pensionskostnader i resultaträkningen	259	506
Summa pensionsförpliktelser i balansräkningen	1 788	1 942
varav avsättning pensioner före 1998	1 174	1 196
varav avsättning pensioner efter 1998	614	746

Vi förväntar oss att pensionskostnaderna kommer att öka kraftigt till över 500 miljoner kronor 2023, vilket är nästan den dubbla kostnaden jämfört med förra året. Det beror på den höga inflationen, men till viss del också på det nya pensionsavtalet som gäller från i år. Detta leder också till ökade

avsättningar. Om inflationen minskar under 2024, så kommer pensionskostnaderna troligen att minska från 2025.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Vi har en positiv budgetavvikelse på 180 miljoner kronor för skatteintäkter och generella statsbidrag. Den största delen, 132 miljoner kronor, kommer från skatteintäkterna. Det beror främst på att prognosen för 2023 ser bättre ut än i budgeten som beslutades i juni 2022. Även om skatteintäkterna kommer att öka nominellt de närmaste åren, väntas det reala skatteunderlaget minska eller inte öka lika mycket. Det är en följd av hög inflation och höga pris- och löneökningar.

Händelser av väsentlig betydelse

Kungsbacka kommun har inga händelser av väsentlig betydelse att redovisa för delårsperioden.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och ett längre perspektiv. Hållbar utveckling är ett viktigt begrepp för kommunens långsiktiga planering och här är ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet lika viktiga och ömsesidigt beroende av varandra. Grunden för god ekonomisk hushållning och hållbar utveckling liknar varandra. Båda bygger på långsiktigt tänkande och att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. Ekonomin begränsar omfattningen av kommunens verksamhet.

Kommunfullmäktige har beslutat att god ekonomisk hushållning ska utgå ifrån tre områden:

- Ekonomi – finansiell utveckling
- Politisk inriktning – måluppfyllelse av de kommunövergripande målen
- Samhälle - hållbar utveckling och vad kommunens arbete med de globala hållbarhetsmålen ger för resultat över tid

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Varje del väger lika tungt vid bedömningen. Först går vi igenom respektive område var för sig. Om minst hälften av måtten inom varje område motsvarar fullmäktiges krav, når området godtagbar nivå. Därefter utvärderar vi de tre områdena samlat. Om minst två områden är på acceptabel nivå blir bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning.

På området ekonomi är både självfinansieringsgrad och soliditet på godtagbar nivå. Självfinansieringsgraden av årets investeringar exklusive finansiell leasing motsvarar 88 procent. Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Soliditeten för kommunen den 31 augusti är 40,7 procent och för koncernen 31,5 procent.

Prognosen är att kommunen kommer nå kraven för självfinansiering och soliditet även för året som helhet. Bedömningen är också att det kommunala bolaget Eksta når upp till de finansiella ägardirektiven, med undantag för att bolaget har svårt att öka soliditeten samtidigt med kraven på omfattande nybyggnation.

Kassaflöde – Självfinansiering av investeringar (procent)

2021	2022	2023 prognos	Genomsnitt (70 procent över en femårsperiod)
133	142	53	88

Soliditet i koncernen (procent)

2021	2022	2023 (augusti)	Genomsnitt (Sista årets soliditet ska vara högre än genomsnittet för perioden 2020–2022)
27,2	31,5	31,5	30,1

På området politisk inriktning visar utvärderingen att vi är på god väg att nå de fem kommunövergripande målen. Detsamma gäller prognosen för årets slut.

Utvärderingen av område samhälle visar att kommunen uppfyller fullmäktiges krav på 13 av de 15 mätbara globala hållbarhetsmålen som gäller för kommuner. Prognosen är att vi kommer att nå kraven vid årsskiftet.

Den samlade utvärderingen visar att vi kommer nå kraven för alla tre områden under 2023. Bedömningen är i och med det att kommunen vid bokslutet 2023 kommer uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges definition.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I följande avsnitt gör vi en utvärdering av resultat och ekonomisk ställning. För att beskriva och analysera kommunens ekonomi använder vi den så kallade RK-modellen som utgår ifrån fyra finansiella perspektiv: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat och kapacitet

Årets resultat

Årets resultat, miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	Prognos 2023	Utfall till augusti 2022	Utfall till augusti 2023
Kommunkoncern	208	512	530	822	-	724	291
Kommunen	210	415	464	756	230	673	232
Strukturellt resultat*	264	369	494	572	168	514	220
<i>Resultatets andel av skatter & statsbidrag %</i>	4,2	7,9	8,4	13,1	3,8	17,5	5,8
Strukturellt resultatets andel av skatter & statsbidrag %	5,3	7,1	9,0	9,9	2,8	13,3	5,5

*) Exklusive jämförelsestörande poster

Koncernens resultat för perioden till och med den 31 augusti var 291 miljoner kronor, varav kommunen står för större delen av resultatet. Periodens resultat är betydligt lägre än förra året, det beror främst på kommunen.

Kommunens ekonomiska resultat under den här perioden var 232 miljoner kronor, vilket var betydligt lägre än förra året. Det beror bland annat på ökade verksamhetskostnader och finansiella kostnader samtidigt som intäkterna från exploateringsverksamhet har minskat.

Vi räknar med att kommunen kommer att få ett överskott på 230 miljoner för hela året, vilket är en minskning med 500 miljoner jämfört med förra året. Resultatet för den löpande verksamheten, det så kallade strukturella resultat, förväntar vi oss kommer bli 168 miljoner kronor. Det är en minskning med över 400 miljoner kronor. Det motsvarar 2,8 procent av det vi får in från skatter och statsbidrag.

Prognosen innebär en positiv budgetavvikelse med nästan 100 miljoner kronor vilket främst beror på ökade skatteintäkter och generella statsbidrag. Men det är fortfarande mycket osäkert hur det kommer att se ut framöver, med stigande räntor, hög inflation och en svag krona.

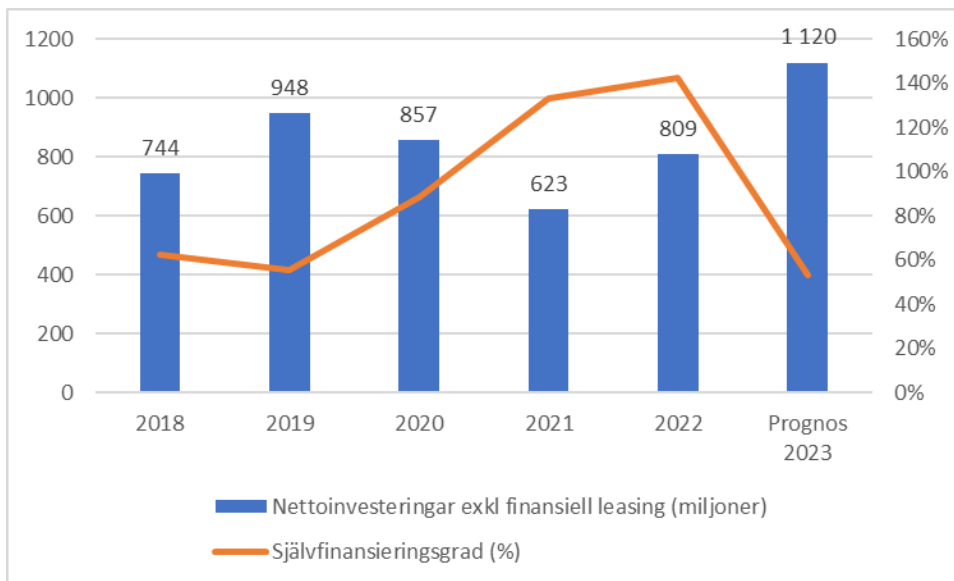
Skatter & generella statsbidrag, procent	2020	2021	2022	Prognos 2023
Årlig förändring skatter & statsbidrag	4,7	5,4	5,0	4,0
Årlig förändring nettokostnader	0,6	5,1	-0,6	13,6
Årlig förändring nettokostnader löpande verksamhet	2,7	3,4	3,7	10,7
Årlig förändring nettokostnader inkl finansiella poster	0,6	4,8	-0,3	15,1

Kommunens huvudsakliga intäkter är skatteintäkter och statsbidrag och de kommer att öka med totalt fyra procent, vilket är en något lägre ökningstakt än förra året. Skatteintäkterna ökar med över sex procent, samtidigt som statsbidragen minskar med nästan 25 procent. Ökade skatteintäkter beror på att arbetsmarknaden fortfarande är relativt stark trots lågkonjunktur. Prognosen i augusti är cirka 53 miljoner kronor högre än prognosen i april.

Nettokostnaderna i den löpande verksamheten beräknas öka med nästan elva procent. Det är en betydande ökning med över sju procentenheter jämfört med förra året. Några av orsakerna till detta är ökade lönekostnader och priser för verksamheten på grund av hög inflation och en svag krona. Detta medför högre finansiella kostnader för både pensioner och lån från banker. Det är viktigt att notera att ökningen av nettokostnaderna från verksamheten kommer att öka mer än skatteintäkter och statsbidrag. Det är inte hållbart på sikt eftersom skatter och statsbidrag både ska finansiera verksamheten och delar av våra investeringar.

Investeringsvolym och låneskuld

Under perioden till och med augusti investerade kommunen netto för 515 miljoner kronor, vilket inkluderar cirka 23 miljoner kronor i investeringsbidrag. Vi finansierade 97 procent av dessa investeringar med egna medel.

Prognosen för årets nettoinvesteringar är över 1,1 miljarder kronor och det inkluderar 33 miljoner kronor i investeringsbidrag. Sammantaget är det cirka 0,3 miljarder kronor lägre än budget. Den största delen av överskottet beror på tidsförskjutningar av projekt som ligger inom lokalplanen och inom VA-verksamheten. Om man jämför med förra året är det en ökning på över 30 procent. Det beror främst på ökade investeringar inom vatten och avlopp och inom gator och vägar, samtidigt som vi har stora investeringar inom verksamhetslokaler.

Vi finansierade 97 procent av periodens investeringar med egna pengar. Om man utgår ifrån hela årets investerings- och resultatnivå innebär det att vi kommer att finansiera 53 procent av kommunens investeringar med egna pengar. Vårt finansiella mål är att kunna finansiera minst 70 procent av våra investeringar med våra egna ekonomiska resurser över en femårsperiod, vilket vi räknar med att klara.

Låneskuld, miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	Prognos 2023	Augusti 2023
Låneskuld till banker och kreditinstitut	1 350	1 550	1 450	1 300	1 200	1 300
Genomsnittlig upplåningsränta (%)	0,60	0,55	0,54	0,71	1,30	1,25

Kommunens genomsnittliga upplåningsränta har ökat sen årsbokslutet med anledning av de höjda marknadsräntorna. När kommunen behöver omsätta befintliga lån eller ta nya lån kommer vår genomsnittsränta att öka ytterligare. Räntorna på marknaden kommer att fortsatt vara höga mot vad vi varit vana vid de senare åren.

Enligt årets prognos ser vi att det kan finnas en möjlighet att amortera 100 miljoner kronor till hösten. I så fall är vår förväntade externa låneskuld 1,2 miljarder kronor vid årsskiftet.

Risk och kontroll

Soliditet

Kommunen, procent	2019	2020	2021	2022	Augusti 2023
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	31,6	33,3	35,5	39,0	40,7
Soliditet enligt blandmodellen	49,3	49,0	49,6	50,9	53,0

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Soliditeten har blivit starkare de senaste åren, trots höga investeringsnivåer. I slutet av augusti 2023 var soliditeten för kommunen 40,7 procent. Det är en ökning med 1,7 procentenheter jämfört med 2022. Om vi inte räknar med gamla pensionsåtaganden före 1998, kallat blandmodellen, så ökade den till 53 procent. Det är drygt två procentenheter mer än året innan. Det här visar att vår ekonomi har blivit både starkare och mer stabil.

Budgetföljsamhet

För att se hur bra kommunen klarar sin budget är det viktigt att kolla om man håller sig inom planerad ekonomi. Generellt sett ser det ganska bra ut med nämnderna. Totalt kommer de att spendera 80 miljoner kronor mer än vad som är tänkt, vilket motsvarar 1,4 procent av kommunens verksamhetskostnader. Tre nämnder bidrar särskilt till detta. Det är Förskola & Grundskola som kommer att gå över budget med 42 miljoner kronor. Service kommer att överskrida budgeten med 30 miljoner kronor och för Individ & Familjeomsorg handlar det om nio miljoner kronor.

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	Prognos 2023
Avvikelse nämnder	33	141	157	105	-80
Avvikelse nämnder/verksamhetens kostnader (%)	0,6	2,5	2,7	1,7	-1,4
Avvikelse årets resultat	81	205	412	555	98

Resultatet för året är 230 miljoner kronor och det är nästan 100 miljoner kronor högre än budget. Det beror främst på att finansverksamheten kommer att bidra med 178 miljoner kronor extra. Av dessa överskott kommer skatteintäkter och statsbidrag ge 140 miljoner kronor. Resultatet från exploateringsverksamheten och centrala pengar som är avsatta för avskrivningar och hyror kommer att bidra med 60 miljoner kronor vardera. När det gäller de finansiella posterna för finansheten kommer de att ge ett överskott på 26 miljoner kronor. Det beror främst på lägre räntekostnader än budgeterat och högre ränteintäkter från banken. Pensionskostnaderna kommer däremot att överskrida budgeten med 112 miljoner kronor.

Så tar vi oss mot visionen

Vision 2030 är kommunens främsta styrdokument. Med visionen som utgångspunkt har kommunfullmäktige beslutat om långsiktiga kommunövergripande mål som gäller hela mandatperioden. För varje mål finns några fokusområden där det behövs särskild kraftsamling. Inför 2023 har fullmäktige också beslutat om ett direktiv. Alla nämnder, med undantag för valnämnd, överförmyndarnämnd i samverkan och revisionen, ska bidra till att kommunen som helhet når de övergripande målen och direktivet.

Måluppfyllelsen är baserad på hur indikatorerna utvecklas över tid och på kvalitativ uppföljning utifrån nämndernas rapportering vid delårs- och årsbokslut. I delårsbokslutet görs huvudsakligen en kvalitativ bedömning.

Det finns många exempel från nämndernas rapportering som visar att kommunen som helhet är på god väg eller delvis på väg att nå målen. Följande symboler visar hur långt vi kommit med varje fokusområde.

	= I mål eller nära målet	→	= Positiv utveckling under 2023
	= På väg mot målet	←	= Negativ utveckling under 2023
	= Långt kvar till målet	-	= Oförändrat eller blandat

En attraktiv kommun att bo, verka och vistas i

Fokusområden	Trend
I Kungsbacka finns attraktiva bostäder för olika behov, generationer och livsstilar.	-
Kungsbacka har välkomnande och trygga miljöer.	-
I Kungsbacka finns mötesplatser för samvaro, rekreation, upplevelser och kreativa utbyten.	→
I Kungsbacka är vi trygga och får en god omsorg när vi behöver stöd för att få livet att fungera.	→

Prognos måluppfyllelse

Kungsbacka är på många områden en attraktiv och trygg kommun. Inom fokusområdena attraktiva bostäder och välkomnande trygga miljöer pågår aktiviteter men vi ser ingen tydlig trend i positiv riktning så bedömningen är oförändrad eller blandad. Inom fokusområdena mötesplatser och god omsorg ser vi många initiativ som pågår för olika målgrupper och därför går bedömningen i positiv riktning.

Det här har vi gjort

Bostäder: Björkris vård- och omsorgsboende som är Kungsbacka kommuns största boende, blev klart våren 2023. Boendet är byggt för att skapa en så god och trivsamt miljö som möjligt för boende och personal, och är ett energieffektivt passivhus.

Alla individer har rätt att i så stor utsträckning som möjligt bo och leva på samma villkor som andra, varför kommunen inför arbetssättet "hemliv efter behov". I det ingår att individen ska kunna byta boendeform under livets gång i takt med att behov förändras.

Välkomnande och trygga miljöer: Alla individer ska känna sig respekterade, inkluderade och trygga. Vi har därför påbörjat ett större utbildningsarbete för ett icke-diskriminerande och jämlikt bemötande i kommunen.

Skårbyskolan, kommunens nya skola i norr för elever årskurs 4–9, blev inte färdig i augusti enligt plan. Kommunen har genomfört ett intensivt arbete för att underlätta för elever och medarbetare till dess att skolan är klar.

Mötesplatser: Kommunen har under våren färdigställt ett koncept för idrottshallar, där ledorden är Rörelseglädje och Mycket för många. Ung i Kungsbackas ungdomsledda Mötesplats Idrott och Mötesplats Junior, dit barn och ungdomar kan delta i det som är på gång för stunden, har under året haft ökat fokus på hälsofrågor.

Kungsbacka kommuns äldre invånare besöker träffpunkterna i en allt högre grad. Det är framförallt gruppen äldre män som just nu ökar mest. Att delta på träffpunkterna minskar isoleringen och ensamheten hos äldre.

Omsorg: Personalen på särskilda boenden, dagverksamheter, hemtjänst- och biståndshandläggarenheter, har under senaste året slutfört Svenskt Demenscentrums utbildning Stjärnmärkt. Utbildningen ska ge en ännu djupare förståelse kring demensvård.

Säkerhet: Kommunen har under våren avslutat beredningsplanen för kärnenergi. Nu ska invånare, lokala aktörer och medarbetare veta var man kan få information för att förbereda sig och hur man ska bete sig vid en kärnkraftsolycka. Gymnasieskolorna har övat inrymning och uppdaterat säkerhetsrutiner.

Analys

Kungsbacka har i år fått Utmärkelsen Årets Superkommun vilket kan ses som kvitto på att Kungsbacka för många är en attraktiv kommun att bo, verka och vistas i. Den baseras på 144 mått fördelade över 18 kategorier, där vårt klimat- och miljöstrategi lyfts fram som en styrka.

Vi samarbetar mer med olika slags parter för att bättre kunna nå och ge bättre service till våra invånare samtidigt som den förändrade omvärlden ökar fokus på säkerhetsfrågor.

Andelen flerbostadshus och hyreslägenheter ökar. Antal påbörjade och färdigställda bostäder har varit ungefär på samma nivå som tidigare under första halvan av 2023, men har avstannat på grund av rådande omvärldsläge. Påbörjade bostäder byggs klart, men flera exploatörer avvaktar med att starta nybyggnation.

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
Bäst att leva, Kungsbackas placering i ranking av Sveriges kommuner (tidningen Fokus)	5	3	-	*	< 20
Antal påbörjade bostäder	234	216	848	328**	Öka
Antal färdigställda bostäder	248	430	363	274**	Öka
Anmälda brott mot brottsbalken per invånare, antal/100 000 invånare (BRÅ)	5 075	5 321	5 691	*	Minska
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn (Kolada)	88 %	-	90 %	*	Öka
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, helhetssyn (Kolada)	81 %	-	74 %	*	Öka
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg, totalt – helhetssyn (Kolada)	76 %	-	88 %	*	Öka

*) Ännu ej publicerad

**) Siffran avser 2023 fram till 31 juli.

En hållbar utveckling och en hälsosam miljö

Fokusområden	Trend
Kungsbacka växer med en långsiktigt hållbar ekonomi.	–
Kungsbacka ska verka för ett fossilfritt och cirkulärt samhälle som också skyddar och främjar biologisk mångfald.	→
Kungsbacka ska verka för ett socialt hållbart samhälle.	←
Unga i Kungsbacka mår bra såväl fysiskt som psykiskt.	→

Prognos måluppfyllelse

Kommunen har en viktig roll i en hållbar utveckling men det finns också andra viktiga faktorer som vi inte kan styra över. Vi gör många bra saker för att nå målet men vi tar inte tillräckligt stora kliv för att skapa den omställning av samhället som behövs.

Det här har vi gjort

Hälsa: Under året har fokus i kommunens tillsyn legat på lokaler där unga vistas. Vi har tittat på ljus och buller men också på rökfria miljöer. Vi har startat arbetet med tillsyn över förorenade områden.

All personal på grundskolorna har fått information om vägledningen Kemikaliesmart skola och fritidshem och ska gallra i sina egna områden. I upphandlingar har vi börjat ge fördelar till de leverantörer som arbetar strukturerat med kemiska analyser för att kontrollera sina produkter. Kommunen har fått utmärkelsen Bästa kemikaliehantering 2023 av leverantören bakom vårt kemikaliehanteringssystem. När kommunen köper kemikalier ställer vi ökade krav men trots detta ökar antalet produkter med farliga utfasningsämnen under 2023 jämfört med de två senaste åren.

Mark och vatten: För att förbättra den ekologiska statusen har vi utövat tillsyn i avrinningsområdena för Skörvallabäcken, Stockaån och Knapabäcken-Ulleråsbäcken.

I markanvisningen för kvarteret Ejdern arbetar vi fram riktlinjer för hållbarhet som kommer att ingå i våra riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal. Vi har ökat andelen gräsytor som vi klipper mer sällan och är nu uppe i 23,5 ha. Detta ger förutsättningar för ett rikare insektsliv, att jorden kan ta upp mer regn och att jorden kan binda mer kol.

Resor: Vi har under året färdigställt cirka två kilometer cykelväg vid Släps kyrka. Det gör att vi från Kungsbacka kan cykla till Göteborg på cykelbanor sånär som på cirka 200 meter.

Avfall och resurser: Under året har vi testat nya metoder för insamling av farligt avfall och återbruk av produkter och material. I kommunens lokaler har vi gjort satsningar på energibesparande åtgärder inom exempelvis belysning. Vi sänker också inomhustemperaturerna permanent för att spara pengar och energi. I samband med torkan i början av sommaren ordnade vi så att invånare och verksamhetsutövare kunde hämta åvatten när det var bevakningsförbud.

Ungas välmående: Trots en del positiva resultat i årets elevenkät för gymnasiet finns utmaningar med psykisk ohälsa och hög frånvaro. Även i grundskolan är frånvaro ett problem. På några av skolorna är det mer än tio procent av eleverna som har över 25 procent frånvaro. Nästan alla högstadieskolor i kommunen har deltagit i en satsning om psykisk ohälsa och suicidprevention och

den har gett värdefulla insikter för många. Vi har kunnat erbjuda rid- och hundterapi som speciella insatser till flera elever.

Analys

Genom att kommunens tillsynsarbete utgår från de globala hållbarhetsmålen bidrar vi också till kommunens egna uppsatta mål. Även i användningen av vår mark genom planmonopol, markanvisning och skötsel kan fokus på långsiktig hållbarhet generera värdefulla synergieffekter i form av ökad resurseffektivitet och tidsbesparing i linje med målen. Vi bör utveckla samverkan med näringsliv och civilsamhälle för att påverka i positiv riktning även där vi inte har ensam rådighet.

Kommunen har bedrivit ett framgångsrikt arbete med kemikaliehantering under flera år och vår kommungemensamma kemikaliecoach har varit en framgångsfaktor. Antalet kemiska produkter med innehåll av utfasningsämnen har ändå gått upp under året. Detta beror mycket på en bättre inventering men också på att vi för hälsans skull gått över till vattenbaserade produkter. De har ofta konserveringsmedel som är klassade som farliga, om än i mycket låga halter.

Hög frånvaro i skolan kan tyda på att elever inte mår bra. Vi ser en stor ökning av antalet inskrivna i friskvårds- och aktivitetsgruppen och ett ökat antal förfrågningar rörande fall som är svårare att hantera. Det är oroande och något som vi behöver följa upp noga.

Det finns utmaningar i kommunen främst kopplade till att tilliten till andra går ner och en ökad polarisering av samhället. Detta syns i att skillnaden mellan inkomstgrupper är allt större och är alltmer beroende på var man bor enligt underlag från SCB. Attitydundersökningar från World Values Survey och SOM-institutet visar på större skillnader i värderingar och att Boverkets ojämlikhetsindex ökar. Vi såg också att valdeltagandet gick ner i kommunen för första gången på 16 år.

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
Energiförbrukning i kommunens lokaler per kvadratmeter	*	*	*	*	Minska
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv (Kolada)	2,50	2,48	*	*	Minska
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (Kolada)	17,6 %	*	*	*	Öka
Slutanvändning av el inom det geografiska området, MWh/inv (Kolada)	7	8	*	*	Oförändrad
Matens klimatpåverkan från de offentliga måltiderna ska minska räknat i kg CO ₂ -ekv/kg livsmedel. Målsättningen är 1,0 år 2030.	1,93	1,82	1,86	1,79**	Minska
Antal kemiska produkter med utfasningsämnen, inklusive hormonstörande ämnen på SIN-listan ska minska i kommunens verksamheter. 2021 var antalet 124 (KEMgroup PRO)	251	124	113	147**	Minska
Avfall från hushåll ska minska med 30 % per invånare från 2020 till 2030. Startvärde 100, målvärde 2030 är 70.	100	98	97	*	Minska
Avfall från kommunens verksamheter ska minska med 40 % per heltidsanställd. Startvärde 100, målvärde 2030 är 60.	100	72,1	84,5	*	Minska

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
Ekologisk status i Kungsbackafjorden (VISS)				*	Öka
Skyddad natur totalt, andel (Kolada)	7,4 %	7,4 %	7,4 %	*	
Vattendrag med god ekologisk status, andel (Kolada)	18,5 %	18,5 %	*	*	Öka
Ungas hälsa i årskurs 4 och 8 – Flickor. (Elevhälsan i Kungsbacka utvecklar metod utifrån hälsosamtal med elever)	Åk 4: 85 % Åk 8: 70 % Åk 1 gymnasiet: 70 %	Åk 4: 88%, Åk 8: 77%, Åk 1 gymnasiet: 68%	Åk 4: 88%, Åk 8: 72%, Åk 1 gymnasiet: 65%	*	Öka
Ungas hälsa i årskurs 4 och 8 – Pojkar. (Elevhälsan i Kungsbacka utvecklar metod utifrån hälsosamtal med elever)	Åk 4: 88 % Åk 8: 84 % Åk 1 gymnasiet: 80 %	Åk 4: 93% Åk 8: 92% Åk 1 gymnasiet: 88%	Åk 4: 90% Åk 8: 93% Åk 1 gymnasiet: 85%	*	Öka

*) Ännu ej publicerad.

**Data till och med juli för livsmedel och augusti för kemiska produkter.

Bästa företagsklimatet i Västsverige

Fokusområden	Trend
Kommunen är en möjliggörare för entreprenörer och företagsamma människor.	→
I Kungsbacka får vi nya arbetstillfällen och snabb etablering både för individer och företag genom samverkan mellan näringsliv och utbildning.	→

Prognos måluppfyllelse

Den samlade bedömningen är att vi fortsätter mot målet. Svenskt Näringslivs undersökning om företagsklimat visar på en positiv trend för en rad indikatorer. Det finns flera initiativ för att ytterligare knyta utbildning till näringslivets behov och stötta individer långt från arbetsmarknaden.

Det här har vi gjort

Kommunen som möjliggörare: Vi har förenklat och förtydligat upphandlingsdokumenten för att underlätta för företagare. Vår e-tjänst Intresseanmälan för direktupphandling och tidiga dialoger och information kring kommande upphandlingar gör det lättare för företag att göra affärer med oss.

Tillsammans med näringslivet har vi arbetat för att stärka attraktiviteten i stadskärnan genom olika event. Det gemensamma arbetet med att stärka Kungsbacka kommun som näringslivsdestination fortsätter genom samverkan, dialog och kommunikation med invånare och företagare. Nya verksamhetsytor är en viktig del i arbetet för att möjliggöra expansion och nya etableringar.

Nya arbetstillfällen och snabb etablering: Vi har skrivit samverkansavtal med Arbetsförmedlingen och Göteborgs stadsmision för att hjälpa personer att nå självförsörjning. Vi har tagit fram två nya jobbspår för arbete inom restaurang och vård- och omsorg tillsammans med näringslivet. Jobbspåren ska säkra näringslivets kompetensbehov och samtidigt skapa möjlighet till arbete för personer långt ifrån arbetsmarknaden. Två grundskolor har testat nya former för samverkan med näringslivet. Vi samverkar med ytterligare tio företag och organisationer för sysselsättningsplatser. Vi har arrangerat rekryteringsmässan JobMeet för att underlätta för företagare att hitta rätt kompetens. Initiativet har varit uppskattat och resulterat i att företagare har kommit i kontakt med flera nya kandidater.

Analys

Företagare är mer nöjda med företagsklimatet i årets enkätundersökning från Svenskt Näringsliv än i föregående undersökning. De upplever rimligare handläggningstider, bättre upphandlingsarbete, service och bemötande. De upplever också att attityden från tjänstepersoner och politiker mot företagare är förbättrad. Det är viktigt att vi tillsammans med näringslivet fortsätter stärka Kungsbacka kommun som näringslivsdestination.

Att rusta och matcha individer mot näringslivets behov är en komplex uppgift. Det kräver förstärkt samarbete mellan myndigheter, organisationer och näringslivet. Vi ser att samarbetet som sker idag har lett till att personer utanför arbetsmarknaden fått arbete. Utmaningen framåt är att fortsätta utveckla samverkan kring utbildningen och anpassa studie- och yrkesvägledningen för att möta näringslivets framtida behov. Hälften av företagarna i Svenskt Näringslivs enkätundersökning uppger att de är intresserade av samverkan med skola, erbjuda studiebesök och ha dialog kring gymnasie- eller yrkesutbildningar.

Ungdomsarbetslösheten i Kungsbacka kommun har ökat och var högre i juli 2023 än juli 2022. Det märks nu att lågkonjunkturen har börjat drabba dessa grupper. Det gör det än viktigare att samverka med näringslivet för att mildra de förväntade effekterna hos företagare och för invånarna. Antalet konkurser i landet har ökat fram till juli, men i Kungsbacka kommun är de på fortsatt låga nivåer.

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
<i>Insikt</i> , SKR:s servicemätning av kommunernas myndighetsutövning till företag. Nöjd kund-index utifrån sammanvägt betygsindex 0–100, för hur företag i kommunen bedömer Kungsbacka kommuns myndighetsutövning, vilken är en viktig del av företagsklimatet.	66	66	70	*	Öka
Svenskt näringslivs attitydundersökning av kommuners företagsklimat. Medelvärde utifrån skala 1–6, där företag bedömer företagsklimatet i Kungsbacka kommun.	3,3	3,5	3,4	3,4	Öka
Sysselsatt dagbefolkning, antal	27 610	27 384	*	*	Öka
Andel av sysselsatt dagbefolkning inom Göteborgsregionen	5,1 %	5,1 %	*	*	5,0 %
Företagsamhet, andel av invånare 16 - 74 år	18 %	18 %	18 %	*	Öka
Antal nystartade företag per 1 000 invånare 16 - 64 år (etableringsfrekvens)	13,1	13,8	12,8	*	Öka

*) Ännu ej publicerad.

I Kungsbacka utvecklas vi hela livet

Fokusområden	Trend
Barn och ungdomar utvecklas för att nå sin fulla kapacitet och god självkänsla.	–
I Kungsbacka stärks individens och familjens egen förmåga att ta hand om sitt liv.	–

Prognos måluppfyllelse

Vår bedömning är att vi är på god väg mot målet. Det pågår flera insatser som ger barn och elever bättre förutsättningar för lärande och välmående. Försörjningsstödet ligger fortsatt lågt och minskar. Bedömningen försvåras till viss del av att det saknas utfall på indikatorerna för 2023.

Det här har vi gjort

Kapacitet och självkänsla: Flera projekt pågår för att främja barn och elevers välmående och psykiska hälsa. Exempelvis Tjejer emellan som är ett forum för diskussion och för att stärka sig själva och varandra. Youth Aware of Mental health, YAM, är ett program som utvecklar färdigheter för att möta livets svårigheter och öka kunskapen om psykisk hälsa.

Inom utbildningsförvaltningarna pågår arbete för att utveckla undervisningen. Initialt riktas arbetet mot stöd till analys och kompetensutveckling.

Vi har erbjudit feriearbeten och praktikplatser i flera verksamheter. Under 2023 var det nästan 200 ungdomar som feriearbetade.

Stärka individens och familjens förmåga: Färre personer har blivit inskrivna i vår arbetsmarknadsprocess. Försörjningsstödet har även legat lågt i jämförelse med de senaste tre åren. Andelen personer från arbetsmarknadsprocessen som fått arbete och kunnat avslutat sin process är något lägre än föregående år. Det är fortsatt personer som varit flera år i Sverige och som har svårt att lära sig svenska språket som har svårast att nå självförsörjning. Det gäller även personer med psykisk ohälsa eller fysiska hinder. Inom projekt Helhetslyftet har vi startat upp ett så kallat förberedande jobbspår för att rusta individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Det ekonomiska läget har medfört att vi arbetar mer proaktivt med den ekonomiska rådgivningen.

Under den tvååriga etableringstiden är fokus att skapa boplaner för att tidigt kunna erbjuda stöd till de som söker bostad, begränsat till område eller typ av boende. Vi ser att något fler hittar egen bostad före etableringstidens slut.

Analys

Ett tydligt pedagogiskt ledarskap, samspel i förbättringsarbete och ett kollegialt lärande är viktiga faktorer för god skolutveckling. Inom båda utbildningsförvaltningarna pågår flera utvecklingsinsatser med detta som utgångspunkt.

Anledningen till att kommuninvånare fortsatt kommer ut i arbete har tre primära orsaker. Det handlar om behov av rekrytering hos många arbetsgivare och samarbete med arbetsgivare som kan ge personer anställning, trots att personerna saknar några kvalifikationer. Det handlar också om principen om 100 procent motprestation för alla målgrupper i arbetsmarknadsprocessen. Det gäller oavsett om det är en kortare eller längre sträcka till självförsörjning och skapar tydlighet kring förväntningarna.

En stor utmaning framåt är att matcha personer utan egen försörjning med arbetsgivarens behov och krav för anställning. Framgångsfaktorer är utvecklad och intensifierad samverkan mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare, kommuninvånare och kommunen.

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
Genomsnittligt meritvärde för grundskolans årskurs 9. Meritvärdet utgörs av summan av de 17 bästa betygen i elevens slutbetyg och kan max vara 340. (Kolada)	246	239	237	**	Öka
Genomsnittlig betygspoäng för gymnasiets avgångselevs betygspoäng som kan vara max 20. (Kolada)	14,0	14,2	14,5	**	Öka
Självkänsla och framtidstro för gymnasieelever år 2, index med skala 0–10 enligt Skolinspektionens skolenkät.	*	7,8	*	**	Öka
Arbetslöshet för ungdomar 16–24 år i kommunen, procent (Arbetsförmedlingen och SCB)	3,5	2,6	1,7	**	Minska
Andel vuxna personer som inte återkommer till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd, procent (Kolada)	82	67	69	**	Öka

*) Enkäten genomförs vartannat år.

**) Ännu ej publicerad

Ett medskapande samhälle och en öppen attityd

Fokusområden	Trend
I Kungsbacka är invånare, kunder, företag och föreningar medskapande i att utforma det goda livet.	→
Invånare, företag och besökare känner sig alltid välkomna, sedda och korrekt bemötta i kontakt med kommunen.	–
Digitaliseringen gör att vi hittar smartare tjänster och effektivare arbetssätt.	→
Kungsbacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med modiga och medskapande medarbetare och ledare.	→

Prognos måluppfyllelse

Målet är ännu inte uppnått. Samtidigt lär vi oss mycket och tar steg mot ett mer medskapande samhälle. Trenden inom de olika fokusområdena skiljer sig inte avsevärt från tidigare, men vi bedömer ändå möjligheten att nå målet i framtiden som god.

Det här har vi gjort

Medskapande och bemötande: Under våren invigde vi den nya mötesplatsen Kungsbacka Live på Kungsmässan. Det är en helt ny mötesplats för dialoger och medskapande där vi kan testa nya lösningar och lyssna in behov tillsammans med till exempel invånare, företagare och föreningar. Vi har bland annat haft dialoger och medskapande med Svenska kyrkan, Suicid Zero, Änglaföräldrar och om den kommande Kungsbacka arena.

Under sommaren fick elva feriearbetande ungdomar anställning som kommunutvecklare för att arbeta med invånardialoger. Ungdomar har också fått testa att bemanna, leda och öppna Älvsåkers mötesplats. Vi har använt metoden innovationssprintar för att tillsammans med invånare och företag utveckla våra arbetssätt och tekniska lösningar. Det har lett till att de upplever tjänsterna som mer relevanta och anpassade efter deras behov.

Arbetet med vårt frivilligcenter GoKungsbacka har fortsatt med fler frivilliga som engagerat sig. De har bland annat bidragit med att cykla med personer på vård- och omsorgsboende, anhörigstöd och bokcirklar. Biblioteket har erbjudit språkcafé och digitalhjälp.

Digitalisering: Inom byggområdet har vi satsat på mer självservice via e-tjänster, vilket har gett kunderna fler alternativ och snabbare hantering av sina ärenden. Ett nytt digitalt verktyg ger föräldrar stöd vid skilsmässa eller separation. Vi testar ett VR-baserat verktyg för studiebesök och till stöd för elever med skolfrånvaro. I ett annat projekt mäter vi lärarnas rörelsemönster i klassrummet som stöd för att utveckla undervisningen. Allt fler verksamheter använder QR-koder för att sprida information.

Vi har startat en livechatt där invånare kan kontakta kommunen, medan enklare frågor besvaras av en chattbot. Vi har infört ett system för att hantera och skicka sekretessbelagda handlingar till invånare och företagare på ett säkert sätt. På aktivitetshuset Regnbågen har vi skapat ett digitalt showroom där deltagare med psykisk sjukdom eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning själva kan testa digitala verktyg.

Attraktiv arbetsgivare: Den kommungemensamma satsningen Utvecklande Medarbetarskap, har fortsatt under 2023, bland annat genom ett spel om medarbetarskap. För att underlätta rekrytering av ny personal har vi tagit fram en film och genomfört aktiviteter på Kungsbacka Live. Chefspoolen är en ny satsning där våra verksamheter får möjlighet att ta in en chef med kort varsel för tillfälliga uppdrag. Kungsbacka kommuns hälsosatsning för medarbetare har haft nya teman varje kvartal, med fokus på bland annat fysisk aktivitet, kost, stress och återhämtning. Det har upplevts positivt.

Analys

Vi har påbörjat vårt arbete med att bli mer medskapande och mer innovativa med hjälp av digitala lösningar men har fortfarande många utmaningar. Satsningen på Kungsbacka Live har ökat potentialen för medskapande och bemötande framåt.

Även frivilligcentret GoKungsbacka är ett mycket positivt exempel på medskapande som har stor potential att utvecklas ytterligare. Vårt bemötande får positiva siffror i olika undersökningar redan idag. Men siffrorna för elevinflytande är ännu inte i linje med våra ambitioner. Den senaste enkäten från Göteborgsregionen visar ett index på 51 av 100, lägre än 2022 (53).

Enligt Jämställdhetsindex ser vi ut att ha en positiv trend vad gäller jämställdhet, medan medarbetarengagemanget har legat helt stilla i flera år. Det har kommit till ett mått på innovation, men här har vi inte jämförbara värden ännu.

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målsättning 2023
Andel innovationsprojekt som drivits under året **	-	-	-	*	Öka
Andel av bruttokostnaden som avsätts för verksamhetsutveckling och innovation **	-	-	-	*	Öka
Hållbart medarbetarengagemang, ett index för medarbetarnas samlade uppfattning om områdena motivation, ledarskap och styrning, skala 1–100 enligt Medarbetarenkäten.	78	78	78	*	Öka
Jämställdhetsindex, Jämix. Antal poäng av max 180. Jämix beräknas utifrån nio nyckeltal med skala 1–20 och visar hur jämställda arbetsvillkor, arbetsmiljö och anställningsvillkor är i organisationen	91	103	114	*	Öka

*) Ännu ej publicerad. **) Ny indikator från och med 2023

Direktiv – Innovation och omställning till nya arbetssätt

Kommunen står inför stora utmaningar kommande decennier. Vi ska bevara välfärden trots ökade kostnader och brist på kompetens. Dessutom behöver vi göra klimatanpassningar och göra en omställning av energi- och transportsystem. Vi behöver utmana och testa saker som vi aldrig testat förut, fast vi kommer misslyckas många gånger innan vi träffar rätt. Nämnderna och kommunstyrelsen har därför fått i uppdrag att öka tempot i att bygga kultur och förmåga och skapa tekniska förutsättningar för verksamhetsutveckling genom digitalisering.

Prognos uppfyllelse av direktiv

Att bygga kultur och förmåga till innovation och digitalisering är ett långsiktigt förändringsarbete. Målet är att skapa en robust organisation med hög omställningsförmåga där förnyelse och nyttjande av teknikens möjligheter är lika naturligt som att arbeta med ständiga förbättringar.

Under 2023 har vi tagit fram de första komponenterna i ett systematiskt innovationsledningssystem. Samtliga förvaltningar har under året accelererat sina aktiviteter för att öka tempot.

Det här har vi gjort

Vi har tagit fram en gemensam riktning för innovationsarbetet med det invånardrivna Kungsbacka. Arbete pågår med att kommunicera och konkretisera riktningen för chefer och medarbetare. Riktningen innebär att vi behöver ha god förmåga att lyssna och föra samtal, att labba och testa tillsammans med andra samt att koordinera behov med resurser och lösningar. För att göra detta möjligt startade vi den nya mötesplatsen Kungsbacka Live under våren. Här möts invånare, företag och föreningar i Kungsbacka kommun för att föra samtal och lösa framtidens utmaningar tillsammans.

Vi har tagit fram och testat ett nytt arbetssätt för att styra och finansiera både det målsökande och det målstyrda utvecklingsarbetet som Ett Kungsbacka under hösten. Arbetssättet är en vidareutveckling av arbetet med prio-initiativen och syftet är att få mer effekt och ett högre tempo genom att fokusera på rätt saker tillsammans.

Vi har förstärkt med kommungemensam kompetens inom innovation och digitalisering och genomfört en hel del kompetenshöjande aktiviteter som till exempel utbildningar, innovationssprintar och deltagande i nätverk.

Nya lösningar har kommit på plats under året och ännu fler pågår. Här är exempel på lösningar som kommit på plats hittills i år:

- Underskriftsportal som gör att handlingar kan skrivas under elektroniskt
- Kommungemensamma verktyg för att hantera meddelanden och videomöten med sekretessuppgifter och känsligt innehåll
- App för att underlätta samarbete mellan föräldrar efter skilsmässa
- Medskapandeverkstäder med brukarorganisationer inom funktionsstöd
- Digital miljötillsyn för tandläkare – utökning pågår till hästgårdar
- Digital betalhantering med kommungemensamt kassasystem
- Nya sätt för invånare att bekanta sig med ny teknik, till exempel testpatruller och showroom

Exempel på projekt som pågår:

- Ett tiotal innovationsprojekt inom skolan. Till exempel bättre matematikförståelse med stöd i VR, Laiban AI-stöd i förskolan, fjärrundervisning för svenska som andra språk.
- Digitalisering av bygglovsprocessen

- Tillgängliggöra kulturupplevelser och studiebesök genom VR
- Digitala nationella prov
- Utbyte av flera verksamhetssystem med större möjligheter
- Tidbokningssystem för invånare och brukare
- Lagringsytor för känslig information
- Smart gatubelysning
- EU-projekt Data4All för att tillgängliggöra öppna data
- Cirkulär hantering av möbler, inventarier och byggmaterial

Analys

Direktivet har fått stort genomslag i organisationen och ökat hastigheten på arbetet med innovation och digitalisering. Vi fokuserar både på att bygga in förnyelsearbetet på ett långsiktigt hållbart sätt i kultur och struktur och på att genomföra konkreta projekt som skapar nytta. Med nuvarande tempo borde vi kunna ta kliv mot att bli en mer innovativ organisation. Satsningen har även väckt intresse utanför organisationen och det har stärkt Kungsbackas position som en innovativ kommun.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen ska intäkterna i kommunens budget varje år vara större än kostnaderna. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår blir det ett underskott som kommunen ska återställa inom de närmaste tre åren. Balanskravet gäller för kommunen men inte koncernen. Kungsbacka kommun har inte någon resultatutjämningsreserv, enligt lagstiftningen kallad RUR.

Balanskravsutredningen i delårsbokslutet är gjord utifrån prognosen för 2023.

Balanskravsutredning, miljoner kronor	2022	Prognos 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen (fullfundsmodellen)	756	230
Pensionsförpliktelser före 1998	-42	21
Årets resultat enligt blandmodellen	714	251
- Samtliga realisationsvinster	-16	-7
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
-/+Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
+/-Återföring av orealiserade vinster & förluster i värdepapper	0	0
=Årets resultat efter balanskravsjusteringar	698	244
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
=Balanskravsresultat	698	244

Väsentliga personalförhållanden

Rekrytera

Under första halvåret 2023 har kommunens rekryteringscenter fortsatt sitt arbete med rekrytering av chefer och specialister. Rekryteringscenter har även i partnerskap med förvaltningarna, arbetat fram proaktiva insatser och aktiviteter, för att tillsammans med verksamheterna tänka nytt i arbetet med att möta nuvarande och framtida personalförsörjningsbehov. Vi mäter hur kandidater, de som söker anställning, upplever processen med att söka en tjänst i Kungsbacka kommun. Kandidaterna upplever att det är enkelt att söka jobb. Resultatet visar också att arbetssökande som genomför anställningsintervju upplever att intervjun är professionell och välkomnande.

Under det första halvåret skapade kommunen totalt 568 annonser med totalt 8 727 sökande för tjänster i Kungsbacka kommun. Det har varit i snitt 15 sökanden per tjänst som kan jämföras mot första halvåret 2022 där siffran var elva. Vi har annonserat ut 33 cheftjänster under det första halvåret med ett snitt på 13 ansökningar per tjänst. Motsvarande siffra för perioden 2022 var 15 sökande per tjänst.

Kompetensförsörjning

Utmaningen med kompetensförsörjningen är en strategiskt och viktig fråga som berör hela kommunen. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler. Det behövs nya arbetssätt och att tillvarata och utveckla kompetensen hos de befintliga medarbetarna. Kommunledningsgruppen har satt en strategi framåt och även startat aktiviteter på kort och medellång sikt, två till tre år. Kungsbacka kommun berörs i allra högsta grad av kompetensförsörjningsutmaningen och vi ser att det är svårt inom många av våra verksamheter. Kommunens kompetensförsörjningsstrategi består bland annat av att skapa system som säkrar kommunens kompetensförsörjning. Det handlar om att sänka trösklarna in och ha modet att anställa personal utan rätt formell utbildning men med rätt personliga kompetenser, som vi sedan utbildar. Det är en strategi som ligger i linje med arbetet i Göteborgsregionen. Ett tydligt exempel på hur Kungsbacka tänkt nytt kring kompetensförsörjning är att Vikariecenter under sommaren 2023 anställde ett femtiotal 17-åringar för att stärka upp verksamheterna. Tidigare har vi haft en åldersgräns på 18 år. Det gav ett positivt resultat.

Utveckla och behålla

En central del i att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är att arbeta med att utveckla och behålla befintlig personal. Under första halvåret 2023 har Kungsbacka kommun arbetat aktivt för att främja en god arbetsmiljö genom ett antal olika initiativ.

Utvecklande medarbetarskap

Under våren 2023 har vi fortsatt med utbildningen inom utvecklande medarbetarskap, ett forskningsbaserat samarbete med Göteborgs Universitet och Försvarshögskolan. Vi startade upp utbildningen våren 2022 och cirka 5500 av våra medarbetare har genomfört utbildningen. Genom ett utvecklande medarbetarskap ska Kungsbacka ta ett stort kliv in i framtidens välfärd. Målet är att alla medarbetare i Kungsbacka kommun ska ha genomfört utbildningen inom de närmsta åren. Nu vill vi öka förståelsen för utvecklande medarbetarskap och förbättra samspelet mellan ledarskap och medarbetarskap. Ett utvecklande medarbetarskap är bra för:

- den inre motivationen till uppdraget
- arbetsglädje och engagemang
- välmående på jobbet
- personlig utveckling

Kompetensutveckling för chefer

Under hösten 2022 och våren 2023 har Kungsbacka kommun genomfört programmet Jag vill bli chef. Programmet vänder sig till medarbetare som vill få ökad kunskap om vad chefskap innebär. Detta för att vara bättre förberedda innan de tar beslut om att gå vidare och söka chefsroller. Programmet Utvecklande ledarskap har fortsatt, programmet är ett av våra två utbildningsprogram för befintliga chefer. Det fokuserar på det personliga ledarskapet och att få chefer och ledare utvecklas så att de kan leda ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Det andra utbildningen som vi låter cheferna genomföra är en digital version och heter Kungsbackaledaren Bas. Vid årsskiftet 2022/2023 startade vi ett sexmånaders traineeupplägg mellan chefer och medarbetare för de medarbetare som är redo att ta nästa steg att bli chefer. Några av traineerna har blivit erbjudna chefstjänster.

Vi hjälper varandra

För att underlätta den ansträngda situationen kring sommarbemanningen på Vård & Omsorg och Individ & Familjeomsorg tog Kungsbacka kommun under våren initiativ till frivilligbemanning. De medarbetare som ville göra en insats anmälde sig som frivilliga. Ett trettiotal medarbetare anmälde sig och bytte jobb en period under sommaren 2023. Det visar på ett fint samarbete mellan förvaltningarna, i linje med *ett Kungsbacka*, och att det är självklart att sluta upp där det behövs som mest.

Pulsmäta arbetsmiljö

Att pulsmäta arbetsmiljön innebär att korta enkätutskick med forskningsbaserade frågor skickas till medarbetarna med täta intervaller, exempelvis en gång i månaden. Kungsbacka kommun har under våren upphandlat ett verktyg som vi ska införa på alla förvaltningar under hösten 2023. Verktöget har en AI-koppling och ställer olika följdfrågor beroende på medarbetarnas svarsmönster. Verktöget genererar också automatiska åtgärdsförslag till chef för att skapa ett proaktivt och träffsäkert arbetsmiljöarbete. Pulsmätningar är en viktig pusselbit vid sidan av andra arbetsmiljöundersökningar som exempelvis det personliga mötet, facklig samverkan och skyddsronder.

Löneöversyn 2023

I april 2023 slutförde vi årets löneöversyn för alla avtalsområden förutom Kommunal. Utfallet blev 3,05 procent och för de befattningar som omfattades av den centrala satsningen blev utfallet 3,8 procent.

EU:s arbetstidsdirektiv

SKR, Sveriges kommuner och regioner, och de fackliga organisationerna har gjort bedömningen att de nuvarande reglerna om dygnsvila inte uppfyller de minimiregler som EU anger i arbetstidsdirektivet. Parterna har därför gemensamt avtalat om nya bestämmelser som ska uppfylla direktivets krav och de nya reglerna gäller från 1 oktober 2023. Huvudregeln innebär att alla medarbetare ska ha minst elva timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. I Kungsbacka innebär det en stor omställning och förändrad förläggning av schema inom framför allt förvaltningarna för Individ & Familjeomsorg och Vård & Omsorg. Vi har påbörjat förberedelserna inför förändringen för att klara bemanningen inom verksamheterna samtidigt som regelverket måste säkerställas.

Flextidsavtal

Kungsbacka kommun har ett flextidavtal som snart är 20 år och därför har arbetsgivaren kallat till omförhandling av avtalet som behöver moderniseras. Vi behöver även ett nytt avtal som tar hänsyn till de nya kraven kring dygnsvila som gäller från 1 oktober. Målsättningen är att ett nytt flextidsavtal är på plats till dess.

Avsluta

När medarbetare i Kungsbacka kommun slutar är det viktigt att få in information som kan hjälpa oss i vår verksamhetsutveckling. Vi fångar upp erfarenheterna med hjälp av ett avslutningssamtal med chef eller HR samt en anonym digital enkät, den så kallade exitenkäten. Syftet med exitenkäten och avslutningssamtalet handlar inte enbart om att fånga upp styrkor och svagheter på förvaltningsnivå utan också om att medarbetaren förhoppningsvis ska lämna Kungsbacka kommun med en positiv känsla och ett fortsatt ambassadörskap för kommunen. Vi sammanställer och analyserar avslutningssamtal och exitenkät halvårsvis. Svarsfrekvensen på exitenkäten är mycket låg och kan inte anses representativ, detta är ett återkommande problem i samtliga Göteborgsregionens kommuner. I och med införandet av digital uppsägning egen begäran finns förhoppningar om en ökad svarsfrekvens 2023.

Analys personalmätt

En jämförelse mellan kommunerna i Göteborgsregionen (GR) för årets första fyra månader 2023 visar att Kungsbacka kommun fortsatt har lägst sjukfrånvaro. En intern jämförelse visar att sjukfrånvaron ligger 1,4 procentenheter lägre än motsvarande period 2022. En del av minskningen beror troligen på omikronvarianten av coronaviruset som spred sig under det första halvåret 2022.

Det finns generellt en stor rörlighet i GR:s kommuner men Kungsbacka kommuns personalomsättning ligger stabilt. En intern jämförelse av den externa omsättningen av personal visar att personalomsättningen första halvåret 2023 är oförändrad jämfört med motsvarande period 2022. Andelen heltidsanställda medarbetare fortsätter att öka, från 82,1 procent första halvåret 2022 till 83,8 procent första halvåret 2023. Analys tillsammans med personalcheferna visar att den fortsatta ökningen beror på utvecklingsinsatser inom arbetet med kollektivavtalet Heltid som norm. Antal medarbetare per enhetschef fortsätter att minska och ligger nu på 21,1 medarbetare i snitt per enhetschef.

Namn	Utfall januari-juni 2022	Utfall januari-juni 2023
Anställda totalt	6 589	6 709
Anställda andel kvinnor	79,7%	79%
Antal medarbetare per enhetschef	22,4	21,1
Andel heltid	82,1%	83,8%
Personalomsättning	5,4%	5,4%
Sjukfrånvaro totalt	8,6%	7,2%
Sjukfrånvaro, andel av sjukfrånvaro 60 dagar eller mer	36,1%	38,7%
Sjukfrånvaro, anställda i åldrarna 29 år eller yngre	7,4 %	7,5 %
Sjukfrånvaro, anställda i åldrarna 30–49 år	7,8 %	6,2 %
Sjukfrånvaro, anställda i åldrarna 50 år eller äldre	9,7 %	8,2 %
Sjukfrånvaro kvinnor	9,3 %	7,9 %
Sjukfrånvaro män	5,6 %	4,6 %

Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och Regioner, SKR, redogör i Cirkulär 23:36 för den förväntade utvecklingen för kommunerna. Pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och en expansiv finanspolitik har lett till en exceptionell utveckling av inflationen sedan början av 2022. Den globala ekonomin

fortsätter påverkas av hög inflation och högre ränteläge och vi kan förvänta oss en svagare global tillväxt 2023 och 2024. SKR bedömer att Sverige är inne i en lågkonjunktur som når botten 2024. Vad som förvånar är att sysselsättningen inte har dämpats, men i och med lägre efterfrågan tror SKR på en avmattning på arbetsmarknaden framöver. Det reala skatteunderlaget kommer vara historiskt lågt i kommunerna 2023–2024, eftersom lönerna inte ökar i takt med kostnaderna.

Statistik från Statistiska Centralbyrån, SCB, visar att inflationen sjönk mer än många analytiker och även Riksbanken förväntat sig i augusti. Men det är för tidigt att säga om det är en bestående trend. SKR bedömer att inflationen sjunker under 2024 och att Riksbanken då kommer börja sänka styrräntan.

Inflationen påverkar kostnadsläget för Kungsbacka kommunen. Lågkonjunkturen i sin tur påverkar fastighetsmarknaden och byggbranschen, vilket sannolikt kommer innebära lägre intäkter från exploatering. Inflationen har också lett till kraftigt ökande pensionskostnader. I och med att äldre över 80 år blir en allt större andel av den totala befolkningen ökar behovet av välfärdstjänster framöver, samtidigt som de i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. SKR bedömer att många kommuner har ett ansträngt läge framför sig och att kompetensförsörjningen är en särskilt stor utmaning, vilket vi ser även gäller för vår kommun.

I Kungsbacka kommun står vi dessutom i ett nytt läge med dämpad befolkningsökning. Befolkningsprognosen 2023–2032, som är utgångspunkt för kommunbudget 2024, räknar med lägre inflyttning och färre födda barn. Detta ligger i linje med den utveckling som SCB ser för Sverige som helhet. Därtill växer åldersgruppen 20–24 år, en åldersgrupp där många flyttar från kommunen.

Finansiella rapporter och noter

Resultaträkning

Miljoner kronor	Kommunen				Koncernen	
	2022-08-31*	2023-08-31	Budget 2023	Prognos 2023	2022-08-31	2023-08-31
Verksamhetens intäkter	975,7	880,0	1 232,6	1 001,0	1 145,6	1 047,2
Verksamhetens kostnader	-3 849,1	-4 230,3	-6 309,8	-6 239,5	-3 882,2	-4 211,7
Avskrivningar	-272,1	-298,5	-516,7	-411,3	-328,5	-372,5
Verksamhetens nettokostnader	-3 145,5	-3 648,8	-5 593,9	-5 649,8	-3 065,1	-3 537,0
Skatteintäkter	3 572,4	3 801,4	5 561,2	5 693,1	3 572,4	3 801,4
Generella statsbidrag och utjämning	282,9	213,8	272,5	320,8	282,9	213,8
Verksamhetens resultat	709,8	366,4	239,8	364,1	790,2	478,2
Finansiella intäkter	10,1	6,3	11,5	20,7	5,1	0,6
Finansiella kostnader	-46,8	-141,1	-119,2	-154,6	-71,6	-187,5
Resultat efter finansiella poster	673,1	231,6	132,1	230,2	723,7	291,3
Extraordinära poster (netto)						
Årets resultat	673,1	231,6	132,1	230,2	723,7	291,3

* Jämförelsetalen för 2022 är justerade med anledning av övergång till finansiell leasing för hyresavtal samt semesterlöneskuld.

Balansräkning

Miljoner kronor	Kommunen			Koncernen	
	Aug 2022	Aug 2023	Budget 2023	Aug 2022	Aug 2023
TILLGÅNGAR					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	0,5	0,2	0,4	0,5	0,2
<i>Mark, byggnader o tekniska anläggningar</i>	7 071,4	7 897,1	8 377,0	11 421,2	12 620,5
<i>Maskiner och inventarier</i>	644,0	684,1	787,2	657,8	702,1
Materiella anläggningstillgångar	7 715,4	8 581,2	9 164,2	12 079,0	13 322,6
Finansiella anläggningstillgångar	226,1	233,8	226,0	77,1	84,9
Summa Anläggningstillgångar	7 942,0	8 815,2	9 390,6	12 156,6	13 407,7
Bidrag till statlig infrastruktur	29,2	27,5	28,6	29,2	27,5
<i>Omsättningstillgångar</i>					
<i>Förråd med mera</i>	75,0	105,1	96,0	77,2	107,6
<i>Fordringar</i>	559,7	622,1	700,7	582,9	633,8
<i>Kassa och bank</i>	432,7	379,0	36,6	559,8	576,2
Summa Omsättningstillgångar	1 067,4	1 106,2	833,3	1 219,9	1 317,6
SUMMA TILLGÅNGAR	9 038,6	9 948,9	10 252,5	13 405,7	14 752,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER					
<i>Årets resultat</i>	673,1	231,6	132,1	723,8	291,3
<i>Övrigt eget kapital</i>	3 065,0	3 821,4	3 821,4	3 530,0	4 351,2
Summa eget kapital	3 738,1	4 053,0	3 953,5	4 253,8	4 642,5
<i>Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser</i>	1 796,0	1 963,4	1 852,4	1 796,0	1 963,3
<i>Andra avsättningar</i>	231,9	229,0	229,5	306,1	314,2
Summa Avsättningar	2 027,9	2 192,4	2 081,9	2 102,1	2 277,5
<i>Långfristiga skulder</i>	2 450,4	2 867,5	3 128,8	6 143,3	6 832,6
<i>Kortfristiga skulder</i>	822,2	836,0	1 088,3	906,5	1 000,1
Summa Skulder	3 272,6	3 703,5	4 217,1	7 049,8	7 832,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	9 038,6	9 948,9	10 252,5	13 405,7	14 752,7
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDINDELSER					
Borgensförbindelser	3 501,5	3 492,8	-	20,7	19,5
Andel pensionsutfästelse Rådningstjänsten	9,8	9,8	-	9,8	9,8
Teoretiskt värde av förtroendevaldas pensionsförmåner	0,7	6,1	-	0,7	6,1

* Jämförelsetalen för 2022 är justerade med anledning av övergång till finansiell leasing för hyresavtal samt semesterlöneskuld.

Not 1 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Vi har använt samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder i delårsrapporten som i senaste årsredovisningen för 2022, bortsett från ändrad periodisering av semesterlöneskuld för 2023-08-31. Dessutom har vi gjort justering för finansiell leasing och finansiella kostnader för pensioner för delåret 2022.

Från delårsbokslut 2023 periodiserar vi semesterlöneskulden enligt RKR R17. Vi har justerat resultaträkning och balansräkning för jämförelseåret augusti 2022. Det innebär en positiv resultateffekt och minskade kortfristiga skulder på 100,3 miljoner kronor. Semesterlöneskulden är normalt sett lägre i augusti jämfört med december. Det beror på att de anställda har tagit ut fler semesterdagar på sommaren än vad de tjänat in under perioden. Under hösten fortsätter man tjäna in semester men medarbetarna tar inte ut lika mycket semester som under sommaren. Då växer skulden igen och därmed redovisas en högre kostnad under hösten.

Vi har också gjort justeringar för jämförelseåret 2022 för finansiella kostnader som avser särskild löneskatt för finansiella kostnader. Det innebär att åtta miljoner kronor har flyttats från finansiella kostnader till verksamhetskostnader.

Vi har i samband med detta delår gjort justeringar i första delåret för 2022. Det gäller justeringar för finansiell leasing. Sedan 2021 har vi tagit upp samtliga nya externa avtal som uppfyller kriterierna för finansiell leasing i balansräkningen. Övergången påverkar justerat eget kapital med 16,7 miljoner kronor i delårsbokslutet. Övergången av finansiell leasing fortsätter enligt plan. Det innebär att vi kommer att boka in befintliga koncerninterna och externa hyresavtal som är mindre än en halv miljon kronor i årshyra till årsbokslutet 2023. Enligt preliminära beräkningar innebär det en negativ resultateffekt med drygt 3 miljoner kronor för 2023. Tillgångarna beräknas öka med 636 miljoner kronor samtidigt som skulderna beräknas öka med 753 miljoner kronor. Eget kapital beräknas minska med 117 miljoner kronor inklusive årets beräknade resultateffekt.

Kungsbacka kommun redovisar pensionsförpliktelserna enligt fullfundsmodellen. Detta innebär att vi lyfter in ansvarsförbindelsen i balansräkningen som en avsättning. I enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) ska en förpliktelse att betala ut pensionsförmåner som tjänats in före år 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning. Motiven för att redovisa enligt fullfundering är att det ger en mer rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och att de grundläggande principerna om öppen och tydlig redovisning följs på ett bättre sätt. Ställningstagandet grundar sig på beslut i kommunfullmäktige. Effekten på balansräkningen är 1 220,3 miljoner kronor. Effekten på resultatet för perioden är 45,9 miljoner kronor.

Redovisning av skatteintäkter och generella statsbidrag i delårsbokslutet samt prognos för helår baseras på cirkulär 23:36 från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Det finns säsongsvariationer och cykliska effekter inom flertalet av kommunens verksamheter. Många av kommunens nämnder tillämpar periodiserad budget på vilken effekten på budgetavvikelsen inte alltid blir så påtaglig. Däremot är kostnaderna inte jämnt fördelade över året. Exempel på detta är personalkostnader inom skola och omsorg, men också kostnader för exempelvis snöröjning och elförbrukning.

Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R17, ska omfattningen av jämförelsestörande poster mellan åren anges i delårsrapporten. I prognosen för helår ingår reavinster från exploatering med 50,7 miljoner kronor och exploateringsersättningar med 52,6 miljoner kronor. Inga ändrade uppskattningar och bedömningar har påverkat bokslutet.

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Miljoner kronor	Delår	Delår	Bokslut	Budget	Prognos	Prognos	Avvikelse
	2022	2023	2022	2023	2023	Avvikelse	Procent
Kommunfullmäktige	-2,1	-3,7	-3,5	-6,6	-4,9	1,7	25,8%
Kommunstyrelse	-170,6	-196,2	-253,9	-280,9	-280,9	0,0	0,0%
Revisionen	-1,6	-1,7	-3,1	-3,3	-3,3	0,0	0,0%
Valnämnden	1,5	-0,2	-1,4	-1,0	-0,3	0,7	70,0%
Gymnasium & Arbetsmarknad	-359,4	-393,2	-562,9	-603,2	-596,9	6,3	1,0%
Kultur & Fritid	-169,0	-182,6	-253,0	-267,8	-268,5	-0,7	-0,3%
Förskola & Grundskola	-1 378,5	-1 474,2	-2 092,8	-2 152,9	-2 194,8	-41,9	-1,9%
Teknik skatt	-154,2	-157,4	-228,1	-221,8	-230,0	-8,2	-3,7%
Service*	-23,1	-57,5	-71,2	-75,4	-105,0	-29,6	-39,3
Miljö & Hälsoskydd	-0,5	-0,7	-0,8	-1,3	-1,1	0,2	15,4%
Byggnadsnämnd	-24,6	-27,3	-35,3	-38,5	-38,5	0,0	0,0%
Individ & Familjeomsorg	-461,3	-510,0	-696,8	-750,0	-759,2	-9,2	-1,2%
Vård & Omsorg	-659,9	-710,9	-981,6	-1 082,8	-1 082,3	0,5	0,0%
Summa nämnder	-3 403,3	-3 715,6	-5 184,4	-5 485,5	-5 565,7	-80,2	-1,5%
Exploatering	126,8	17,2	163,2	-0,8	57,0	57,8	
Finansförvaltning, övriga verksamhetskostnader exklusive skatteintäkter och finansnetto	131,0	49,6	74,4	-107,6	-141,1	-33,4	
<i>Justering poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen</i>			-27,7				
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-3 145,5	-3 648,8	-4 974,5	-5 593,9	-5 649,8	-55,8	-1,0%

* Jämförelsetalen för 2022 är justerade med anledning av övergång till finansiell leasing för hyror. Fler avtal kan komma att tas upp under året.

Nämndernas prognos: - 80 miljoner

Kommunens skattefinansierade verksamheter prognostiserar tillsammans ett underskott på 80 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,5 procent av tilldelad budgetram.

Kommunfullmäktige prognostiserar ett överskott på 1,7 miljoner kronor. Närvaron på politikerutbildningarna under början av mandatperioden har varit lägre än förväntat vilket inneburit lägre kostnader för arvoden.

Nämnden för Gymnasium & Arbetsmarknad prognostiserar ett överskott på 6,3 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023. Gymnasieverksamheten prognostiserar ett underskott medan övriga

verksamheter prognostiserar överskott. Orsaken till underskottet inom gymnasieverksamheten är att kostnaderna för köp av utbildning ökar och att vissa gymnasieprogram inte har kunnat minska resurserna tillräckligt snabbt i förhållande till elevantalet. Övriga verksamheter prognostiserar ett överskott och det beror bland annat på lägre kostnader för ekonomiskt bistånd.

Nämnden för Kultur & Fritid räknar med ett underskott på 0,7 miljoner kronor. De extra satsningar som planerades att finansieras ur resultatfond prognosticeras uppgå till cirka 2,7, men kompenseras miljoner kronor av överskott på grund av vakanser samt att budget för avskrivningskostnader inte kommer att nyttjas fullt ut.

Nämnden för Förskola & Grundskola prognostiserar ett underskott på 41,9 miljoner kronor för 2023. Det motsvarar en avvikelse mot budget på 1,9 procent. I underskottet ingår kostnader för utvecklingsprojekt med 19,5 miljoner kronor. Det ska finansieras med uttag från resultatfonden. Dessa projekt syftar främst till att utveckla undervisningens kvalitet, öka måluppfyllelsen och främja digitalisering. Driftsresultatet är därmed ett underskott på 22,4 miljoner kronor. Till stor del beror underskottet på minskade statsbidrag. Det beror också på att grundskolorna inte anpassat sin organisation i tillräckligt stor utsträckning till minskade statsbidrag och minskade elevantal.

Nämnden för Teknik prognostiserar ett underskott på 8,2 miljoner kronor. Orsakerna till detta beror på flera saker. Det är högre kostnader för färdtjänst, lägre intäkter från parkeringsrelaterade avgifter och högre kostnader för snöröjning och vinterväghållning. Det beror också på högre kostnader för drift och skötsel av anläggningar, högre kostnader för el och för reparation och drivmedel av fordon. På plussidan finns lägre kostnader för personal än budgeterat och ökade intäkter från arbete i projekt.

Nämnden för Service prognostiserar ett underskott på 29,6 miljoner kronor. Underskottet motsvarar drygt två procent av nämndens totala budget. Merparten av underskottet beror på att Service har behövt hantera mellanskillnaden av inflationspåverkade kostnader och betydligt lägre uppräkningsnivåer av prisnivåerna för intäkterna. Det de värst drabbade områdena är kostnaderna för el, livsmedel samt externa hyror. De högre priserna ger ökade kostnader samtidigt som Services intäktspriserna ligger kvar på budgetnivån, det vill säga den fastslagna internprisuppräkningsnivån för år 2023 på en till tre procent. De verksamheter som påverkas mest av mellanskillnaden av inflationspåverkade kostnader och lägre uppräkningsnivåer på intäktspriser är Måltider och Fastighet.

Nämnden för Individ & Familjeomsorg prognostiserar ett underskott på 9,2 miljoner kronor. Orsakerna är bland annat svårigheter att rekrytera medarbetare. Det har medfört höga kostnader för konsulter och stora kostnader för övertidsersättning. Under 2023 har nämnden sett en ökning av stödbehovet inom grupp- och servicebostäder. Antalet orosanmälningar har ökat och belastningen för enheterna har varit hög. Placeringskostnaderna för både vuxna och barn och unga varit höga under våren och kommer troligen att vara det under resten av 2023. Personlig assistans har under åren haft färre beslutade timmar att verkställa. Under 2023 har däremot trenden brutits. Det har medfört ökade kostnader inom personlig assistans.

Nämnden för Vård & Omsorg har ett överskott på 10,1 miljoner kronor till och med augusti månad. Prognosen per helåret förväntas vara en budget i balans. Förvaltningen ser att personalkostnaderna ökar kraftigt, det är främst svårigheten med att rekrytera som påverkar att bland annat övertidskostnaden ökar. Till detta kommer även ökningen av kostnader som beror på inflationen. Förvaltningen har fått statsbidrag som på olika sätt påverkar resultatet.

Finans

Sammantaget prognostiseras ett överskott på 178 miljoner kronor, vilket främst beror på följande:

Exploateringsverksamheten har ett överskott på 58 miljoner kronor på grund av markförsäljningar och exploateringsersättningar inom bland annat områdena Kolla Parkstad och Tölö Ängar. Vi räknar också med att det kommer ske försäljningar i år i projekt Frillesås-Rya 2:1 och Duveheds verksamhetsområde.

Vi räknar med att central budgeterade hyror och avskrivningar kommer ge ett överskott på 60 miljoner på grund av lägre investeringsvolym och senare inflyttning på ett antal projekt.

Skatter och statsbidrag räknar vi med kommer överstiga budget med 180 miljoner, vilket baseras på uppgifter från Sveriges kommuner och regioner, SKR.

Finansnettot exklusive pensionerna kommer enligt prognosen att vara 25,8 miljoner kronor lägre än budget. Det beror dels på lägre räntekostnader för våra lån än budgeterat och att vi nu får ränta på våra likvida medel. Vår genomsnittliga upplåningsränta är för närvarande 1,25 %.

Pensionskostnaderna kommer att överskrida budgeten med 112 miljoner kronor om de finansiella kostnader räknas in, vilket baseras på prognosen från KPA.

Investeringsuppföljning

Bruttoinvesteringarna i Kungsbacka kommun exklusive finansiell leasing uppgår till 1 153 miljoner kronor år 2023 enligt senaste prognos. Investeringarna är 350 miljoner kronor lägre än budget. I tabellen nedan framgår bruttoinvesteringarna för respektive nämnd. Om man räknar med årets investeringsinkomster på 33 miljoner kronor innebär det nettoinvesteringar på nästan 1 120 miljoner kronor.

Miljoner kronor	Delår 2022	Delår 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse	Procent
Gymnasium & Arbetsmarknad	2,1	1,4	6,3	6,3	0,0	0,0%
Kultur & Fritid	9,8	16,4	29,6	21,9	7,7	26,0%
Förskola & Grundskola	8,0	5,2	15,0	15,0	0,0	0,0%
Teknik Skatt	80,9	105,3	277,7	227,5	50,2	18,1%
-varav Teknik Skatt exploatering (anläggningstillgångar)*	39,7	12,4	73,1	47,1	26,0	35,6%
Service	281,7	202,4	453,1	399,3	53,8	11,9%
-varav finansiell leasing	50,2	11,4		11,4	-11,4	
Byggnadsnämnden	0,4	0,1	0,3	0,2	0,1	33,3%
Individ & Familjeomsorg	0,8	0,4	2,7	2,1	0,6	22,2%
Vård & Omsorg	1,5	2,0	15,9	15,9	0,0	0,0%
Finansiering lokalplan	0,0	0,0	175,7	3,0	172,7	98,3%
Exploateringsverksamhet * (Anläggningstillgångar)	23,9	0,8	40,4	71,7	-31,3	-77,5%
Summa skattefinansierad verksamhet	409,1	334,0	1 016,7	762,9	253,8	25,0%

Miljoner kronor	Delår 2022	Delår 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse	Procent
Teknik Vatten & Avlopp	130,2	190,6	424,5	352,9	71,6	16,9%
Avfall & Återvinning	1,1	0,8	15,2	3,6	11,6	76,3%
Kungsbacka Bredbandsnät	18,8	24,8	46,8	44,8	2,0	4,3%
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	150,1	216,2	486,5	401,3	85,2	17,5%
Summa investeringar	559,2	550,2	1 503,2	1 164,2	339,0	22,6%
varav finansiell leasing	50,2	11,4	0,0	11,4	-11,4	
varav gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar exklusive finansiell leasing och gåvor	509,0	538,8	1 503,2	1 152,8	350,4	23,3%

*Sammanställning över exploateringsverksamheten i sin helhet presenteras på sidan 33

Investeringar i skattefinansierad verksamhet

De skattefinansierade bruttoinvesteringarna visar på en avvikelse på 254 miljoner kronor jämfört med budget. Nedan presenteras de nämnder som har stora investeringsvolymerna.

Teknik Skatt

Budgetavvikelsen beror främst på förseningar i projekt. Verksamheten behöver skruva upp investeringstakten ytterligare under hösten, bland annat i form av fortsatt reinvestering av befintligt gatunät.

Service

61 miljoner kronor av budgetavvikelsen beror på att Service fått hela projektbudgeten år 2023 för ett antal projekt men kommer att göra en stor del av inköpen först under nästa år. De största avvikelserna gäller Vallda boende med särskild service och Arenan fas 1 där kostnaderna kommer under 2024. 4,2 miljoner kronor av budgetavvikelsen beror på att ett antal köp inom Digitalt centers verksamhet har budgeterats som investering men som redovisningsmässigt klassificerats om till en driftkostnad. Finansiell leasing ingår med 11,4 miljoner kronor i prognosen, något som inte är med i budget. Den finansiella leasingen sänker den totala avvikelsen för Service från 65,2 miljoner kronor till 53,8 miljoner kronor.

Finansiering lokalplan

Avvikelsen mellan prognos och budget består dels av ombudgeteringar av pågående projekt som vi inte använt fullt ut. Ombudgetering för Skårby idrottshall på totalt 55,4 miljoner kronor nyttjas exempelvis inte och inte heller ombudgetering för Elektronen på fyra miljoner kronor. Budgetavvikelsen består också av tidsförskjutningar i projekt som exempelvis Duvhed omlastningsstation. Omlastningsstationen använder endast tre miljoner kronor år 2023 jämfört med budgeterade 22,8 miljoner kronor. Arenans investeringsbudget för året var 51,3 miljoner kronor och där årsprognosen numera är 20 miljoner kronor. En ytterligare förklaring till avvikelsen för finansiering av lokalplanen är projekt som vi pausat eller som inte blivit lika dyra som förväntat, exempelvis Skårby utbildningslokaler etapp 1 där man använder 19,3 miljoner kronor lägre investeringsmedel år 2023. Fjordskolans mottagningskök hade ursprungligen en investeringsprognos på 14 miljoner kronor för 2023, men projektet är pausat och prognosen för helåret är att man inte kommer att använda några investeringsmedel.

Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet

De avgiftsfinansierade investeringarna visar på en avvikelse på 85 miljoner kronor. Avvikelserna beror till största del på tidsförskjutningar i projekt.

Vatten och avlopp

Miljoner kronor	Delår 2022	Delår 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Utgifter	-247	-190,6	-424,1	-352,9	71,2
Inkomster	70,5	20,9	15,8	29,1	13,3
Nettoinvesteringar	-176,5	-169,7	-408,3	-323,8	84,5

Återvinning och avfall

Miljoner kronor	Delår 2022	Delår 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Utgifter	-2	0,8	-15,2	-3,6	11,6
Inkomster	0	0	0	0	0
Nettoinvesteringar	-2	0,8	-15,2	-3,6	11,6

Bredband

Miljoner kronor	Delår 2022	Delår 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Utgifter	-32,7	-24,8	-46,8	-45,3	1,5
Inkomster	9,9	2	7	3,5	-3,5
Nettoinvesteringar	-22,8	-22,8	-39,8	-41,8	-2,0

Pågående större investeringar

Nedan presenterar vi några pågående projekt i kommunen med en beslutad totalbudget på över 30 miljoner kronor.

Miljoner kronor	Utfall tom 2023-08-31	Prognos 2023	Prognos för projektet	Beslutad/kalkylerade utgifter	Avvikelse
VA sanering Hanhals etapp 1	-33,3	-50,0	-80	-80	0
Fjärås VV Hammerö etapp 1	-85,6	-9,0	-85,6	-70	-15,6
Reinvestering VA-ledningar	-185,9	-78,0	-241,8	-241,8	0
Ölmanäs reningsverk	-14,0	-40,0	-107,0	-100,0	-7
Skårbyskolan utbildningslokaler & idrottshall	-229,9	-117,7	-266,6	-266,4	-0,2

VA-sanering Hanhals etapp 1

Entreprenaden har god framdrift och kommer att arbeta upp cirka tio miljoner kronor mer än budgeterat för året. På totalnivå kommer projektet att hamna inom budget, det löper över flera år.

Fjärås VV Hammerö et 1

Projektet är färdigbyggt och avslutat. Projektet blev betydligt dyrare än budgeterat, vilket har rapporterats om tidigare.

Reinvestering VA-ledningar

Det är ett löpande projekt för att förnya vårt VA-ledningsnät. 2022 överskred man budgeten för

projektet och vi gick därför in i 2023 med ett underskott. Trots det har förvaltningen valt att driva på projektet eftersom det finns ett behov av att förnya ledningsnätet.

Ölmanäs reningsverk

Entreprenaden är igång. Vi räknar med att den totala projektprognosen kommer att överstiga budget med sju miljoner kronor. Underskottet finansierar vi med investeringsmedel från tilldelad investeringsbudget VA.

Skårbyskolan utbildningslokaler & idrottshall

Skolan skulle vara klar för inflyttning till höstterminens start år 2023 men i skrivande stund har vi inte kunnat börja använda lokalerna än eftersom slutbesiktningen inte har blivit godkänd.

Exploatering

Kommunens exploateringsverksamhet köper, utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. Ett flertal stora bostadsprojekt är i gång. I projektet *Kolla Parkstad etapp 2* pågår utbyggnaden av de sista kvarteren och den allmänna platsmarken är snart färdig. *Väster om ån i kvarteret Valand* blev de första kvarteren klara under 2022. Under 2023 har vi pausat den fortsatta utbyggnaden på grund av det ekonomiska läget. I *Björkris* är utbyggnaden av allmän platsmark i full gång och det pågår projektering av bostadskvarteren. I centrala Kungsbacka fortsätter utbyggnaden av tre bostadskvarter inom projektet *Aranäs 3*.

När det gäller verksamhetsmark pågår etableringar i Duvehed och Åskatorp vid E6, där vi kommer sälja fler tomter under året. Ny verksamhetsmark har skapats i Frillesås-Rya där kommunen antog en ny detaljplan i slutet av 2022 och där vi planerar projektering av infrastrukturen till årsskiftet 2023/2024. Prognosen för exploateringen har minskat i förhållande till budget både vad gäller inkomster och utgifter på grund av framflyttade tidsplaner. Exempel på projekt där vi har skjutit fram försäljningar är bostadsprojektet *Gjutaren och Liljan* och *Skårby 2:3* och *Bolshedens verksamhetsområde*. Vi har också skjutit fram kostnader för utbyggnad av allmän plats i bostadsprojektet *Må* och *Klovstens verksamhetsområde*. Reavinsten av markförsäljningar är beräknad till 23 miljoner kronor. Försäljningar i år beräknas ske i projekt *Frillesås-Rya 2:1* och *Duveheds verksamhetsområde*.